

Enontekiö-konsernin ja yhdistysten yhteistyö 1.1.2017

”Met tehdä yhdessä”

Enontekiö-konserni

Sisällys

1 Johdanto	3
2 Yhteistyön tavoite ja tarkoitus.....	4
3 Kunnan tuki kolmannelle sektorille	4
3.1 Kuka voi hakea tukea ja avustuksia?	5
3.2 Mihin tukea myönnetään?	5
3.3 Periaatteet	5
3.4 Avustukset	5
3.4.1 Milloin avustuksia haetaan?	6
3.4.2 Avustusten myöntäminen	6
3.4.3 Mihin avustuksia ei myönnetä?.....	6
3.5 Tilojen käyttö	7
3.6 Yhdistysten osallistuminen yhteismarkkinointiin ja muu näkyvyys	7
3.7 Muut tukimuodot	7
4 Kunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyö ja kehittäminen	8

SISÄLLYS

1 Johdanto

Kolmannen sektorin pääasiallisia toimijoita ovat yhdistykset. Ne eivät tavoittele voittoa, ja mikäli vuotuista voittoa tulee, se sijoitetaan takaisin toimintaan. Osallisuus ja vapaaehtoisuus tuottavat hyvinvointia ja yleistä hyötyä. Yhdistyksissä ihmiset ovat toiminnassa mukana jäsenyyden kautta. Aktiiviset toimijat ovat yleensä yhdistysten hallituksessa. Toiminta lisää ihmisten keskinäistä luottamusta sekä luottamusta yhteiskuntaan. Ihmiset haluavat toteuttaa itseään, etsivät vastapainoa työlle ja kaipaavat kohtaamispaikkoja, joissa kohdata toisensa ihmisinä, ei esimerkiksi tietyn työntekijän tai ammattinharjoittajan roolissa. Yhdistykset ovat syntyneet ja kehittyneet kohtaamispaikoiksi ja –verkostoiksi, jotka mahdollistavat arjen kohtaamisia sekä mielekästä toimintaa. Toiminta edustaa arvoja ja toimintaa, joille on suuri kysyntä ja tarve tänä päivänä. Haasteena on aktiivisten toimijoiden saaminen mukaan toimintaan ja nykyisten toimijoiden ikääntyminen.

Enontekiöllä yhdistyksiä on paljon ja ne järjestävät harrastus- ja virkistystoimintaa monipuolisesti eri vuodenaikoina, toteuttavat suuria ja pieniä tapahtumia pienellä porukalla, ovat yhteistyökumppaneina kunnan järjestämissä tapahtumissa, osallistuvat hankeyhteytyöhön, tukevat ihmisten hyvinvointia sekä lisäävät merkittävästi kunnan vetovoimaisuutta.

Tämän asiakirjan teossa on otettu huomioon kuntalaisten ja yhdistysten näkemyksiä. Kunta kutsui koolle enontekiöläisiä marraskuussa 2015 ja helmikuussa 2016 keskustelemaan yhdistysten ja kunnan välisestä yhteistyöstä. Helmikuun kokouksessa päätettiin, että kunta laatii asiakirjan yhdistysten ja kunnan välisestä yhteistyöstä. Kunnanhallitus evästi valmistelua kokouksessaan 9.5. 2016. Kunta kutsui kuntalaiset ja yhdistykset keskustelemaan yhteistyöasiakirjan luonnoksesta 20.9. 2016. Kunnanhallitus hyväksyi tämän yhteistyöasiakirjan 4.1.2017.

Yhdistyksellä/järjestöllä tarkoitetaan useamman kuin kahden henkilön vapaaehtoisuuteen perustuvaa yhteenliittymää, jonka perustana on jokin yhteiseksi ymmärretty intressi (Patentti- ja rekisteri-hallitus, 2014). Enontekiöllä on patentti- ja rekisterihallituksen mukaan 144 yhdistystä. Vuoden 2017 alusta suuri osa yhdistyksiä poistetaan rekisteristä, mikäli yhdistys ei ole tehnyt ilmoituksia vuoden 1995 jälkeen.

Patentti- ja rekisterihallituksen järjestöjen luokittelurunko:

1. Poliittiset järjestöt
2. Ammattiin ja elinkeinon liittyvät yhdistykset
3. Sosiaali- ja terveysalan yhdistykset
4. Kulttuurialan yhdistykset (sis. kyläyhdistykset)
5. Vapaa-ajan yhdistykset (sis. nuorisoyhdistykset)
6. Urheilu- ja liikuntayhdistykset
7. Uskontoon ja maailmankatsomukseen liittyvät yhdistykset
8. Maanpuolustukseen ja kv-suhteisiin liittyvät yhdistykset
9. Muut yhdistykset (sis. VPK, Martat, eläkeläisyhdistykset)

Yhdistykset tukevat yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja identiteettiä, järjestävät harrastustoimintaa ja virkistystoimintaa, tukevat mielenterveystyötä, tuottavat /täydentävät kunnan palveluja sekä toimivat yhteistyötahoina käytännön tasolla esim. tapahtumissa.

Yhdistysten toiminnan luonne

Palvelutuotantoon osallistuvat yhdistykset

- ostopalvelusopimus
- kumppanuussopimus

-Harrastustoimintaa järjestävät ja toimintaa tukevat (esim. urheiluseurat)

- kunnan osittainen tuki
- kumppanuussopimus

2 Yhteistyön tavoite ja tarkoitus

Yhteistyön tavoitteena on tavoitteellinen ja kaikkia osapuolia hyödyttävä yhteistyö kuntakonsernin ja kolmannen sektorin välillä sekä kokeilukulttuurin tukeminen uusien ideoiden ja yhteistyömuotojen löytämiseksi.

Yhteistyöasiakirjaan kirjataan yhteistyön muodot kunnan ja kolmannen sektorin välillä, avustukset sekä tilojen käyttö. Asiakirjan ajantasaisuus ja päivittämisen tarve käydään läpi kerran vuodessa yhdistysfoorumissa, minkä jälkeen päivittytyö tehdään.

Tämän asiakirjan tarkoituksena on

- mahdollistaa kunnan ja kolmannen sektorin yhteistyö kuntalaisten hyvinvoinnin ja kunnan elinvoimaisuuden lisäämiseksi
- mahdollistaa uudenlaisen, kokeilukulttuuria ruokkivan, toiminnan syntyminen
- kannustaa kolmatta sektoria ja kuntaa hakemaan tukea toimintaan liikunnasta taiteisiin, sosiaali- ja terveystoimintaan sekä hyvinvoinnista elinvoimaan
- lisätä mahdollisuuksia yhdistyksille tuottaa kuntalaisille, vapaa-ajanasukkaille ja matkailijoille hyvinvointia ja viihtyvyyttä tuovaa toimintaa ja tapahtumia
- edistää yhteisöllisyyttä, vapaaehtoistyötä ja sosiaalista pääomaa (sosiaaliset verkostot ja niissä syntyvä luottamus ja vastavuoroisuus) yhteisön toimintamahdollisuuksien turvaamiseksi
- selkeyttää kunnan myöntämien avustuksen ja tukemisen kokonaisuuden mukaan lukien tilat sekä yhtenäistää kunnan myöntämien avustusten perusteita ja jakoa
- luoda yhteiset säännöt avustusten myöntämisille

3 Kunnan tuki kolmannelle sektorille

Tuella tarkoitetaan työpanosta, avustuksia, tiloja, välineitä, yhteismarkkinointia ja näkyvyyttä sekä muuta tukea.

3.1 Kuka voi hakea tukea ja avustuksia?

Tukea ja avustuksia myönnetään seuraaville tahoille

- rekisteröidyt yhdistykset
- kansalaisjärjestöt
- vapaaehtoista kansalaistoimintaa harjoittavat tahot ja henkilöt sekä
- muut mahdolliset tahot, jotka täyttävät asetetut vaatimukset tuen ja avustuksien saamiselle

3.2 Mihin tukea myönnetään?

Enontekiön kunta tukee yhdistyksiä ja yhteisöjä, jotka

- tukevat kuntalaisten ja vieraiden hyvinvointia sekä yhteisöllisyyttä ja sosiaalista pääomaa
- parantavat elinvoimaa Enontekiöllä
- tukevat harrastus- ja virkistystoimintaa
- kokeilevat uutta toimintaa
- lisäävät viihtyvyyttä Enontekiöllä.

3.3 Periaatteet

Enontekiön kunta myöntää ja määrittää tuen seuraavien reunaehtojen ja periaatteiden perusteella:

- kunnan rahatilanteen mukaan
- hakemuksen merkityksen mukaan (hyvinvointiin ym.)
- hakijan aktiivisuuden mukaan
- kunnan toimintaa hyödyttävän toiminnan laadun ja määrän arvion perusteella
- hakemuksen innovatiivisuuden perusteella sekä
- kunnan näkyvyyden lisäämisen ja kuntakuvan parantamisen perusteella.

3.4 Avustukset

Kunta osoittaa vuosittain talousarviossa määrärahan avustuksiin taloudellisen tilanteensa mukaan.

Perus- ja kohdeavustukset urheiluseuroille, kyläyhdistyksille ym.

Avustus liikuntatapahtumiin enontekiöläisille toimijoille

Avustuksen suuruuden määrää tapahtuman kesto, vaativuus, osanottajamäärä, talkoolaisien määrä. Lisäksi kunta voi antaa välineitä ja työntekijöiden henkilökohtaista tapahtumapua eri sopimuksesta.

Avustus ulkopaikkakuntalaisten järjestämille liikuntatapahtumille

Avustuksen suuruuden määrää tapahtuman kesto, vaativuus, osanottajamäärä, talkoolaisien määrä sekä tapahtumalla saavutettava näkyvyys myös oman kunnan ulkopuolella.

Lisäksi kunta voi antaa välineitä ja työntekijöiden henkilökohtaista tapahtuma-apua eri sopimuksesta.

Nuorisotoimen avustukset

Perus- ja kohdeavustukset

Kulttuuriavustus

Annetaan tapahtuma-avustuksena.

Kylien ladut ja jääkentät

Annetaan avustusta latujen ja jääkenttien hoitoon.

KokkeiluSäkki - innovatiivisiin kokeiluihin

Kunta varaa talousarvioon määrärahan kokeiluihin, jotka tuovat uudenlaista toimintaa ja tapahtumia Enontekiölle tukemaan asukkaiden hyvinvointia tai kunnan elinvoimaisuutta. Kunta voi myöntää hakemuksesta uudenlaisen toiminnan käynnistämistä varten kerta-luonteisesti kokeiluun 1000 euroa. Edellytyksenä on, että toimija ei saa muualta tukea kokeiluun.

3.4.1 Milloin avustuksia haetaan?

Avustus laitetaan haettavaksi huhtikuun viimeiseen päivään mennessä kunnan virallisella tiedotuskanavalla (verkkosivut). Lisäksi erityisestä syystä ja harkinnan perusteella voidaan hakemuksesta myöntää marraskuun loppuun mennessä tukea, mikäli talousarviossa varattua määrärahaa on jäljellä.

Avustukset haetaan liitteenä 1 olevalla lomakkeella. **(Liite 1)**

3.4.2 Avustusten myöntäminen

Kunnanvaltuusto vahvistaa vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä avustusmäärärahan. Kunnanhallitus hyväksyy avustusten myöntämisperusteet. Kunnanjohtaja päättää avustusmäärärahojen jakamisesta.

Kunta myöntää avustuksen mikäli hakija sitoutuu siihen, että avustuksia saaneet tahot sitoutuvat kunnan avustuspäätöksen mukaisesti antamaan selvityksen avustuksen käytöstä annetun määräajan kuluessa. Mikäli pyydettyä selvitystä ei anneta annettuun määräaikaan mennessä, avustus peritään takaisin.

Avustuspäätöksistä voi hakea kuntalain mukaisesti oikaisua oikaisuvaatimuksella kunnanhallitukselle.

3.4.3 Mihin avustuksia ei myönnetä?

Avustuksia ei myönnetä

- tapahtumaan tai toimintaan, joka on jo toteutunut. Jälkikäteen haettavia hakemuksia ei oteta käsittelyyn

- hankkeisiin, jotka tukevat merkittävästi liiketoimintaa tai joiden pääasiallinen tarkoitus on voiton tavoittelu
- hyvien tapojen vastaiseen toimintaan.

3.5 Tilojen käyttö

Kuntakonserni antaa tiloja käyttöön ja muuta tukea enontekiöläisille toimijoille tämän asiakirjan mukaisesti. Ulkopaikkakuntalaisten toimijoiden tilojen käyttö ja perittävä mahdollinen maksu sekä muut tukimuodot määräytyvät sillä perusteella, miten paljon toiminta/ tapahtuma hyödyttää enontekiöläisten ihmisten hyvinvointia ja kunnan elinvoimaa ja yrityksiä, kunnan myönteistä näkyvyyttä tai sidosryhmäsuhteita.

Kunnan tilat luovutetaan paikallisille toimijoille pääosin maksuttomasti lukuun ottamatta mm. liikuntahallia.

Liitteenä 2 on luettelo kunnan tiloista, tilojen varaamisesta sekä maksuista. **(LIITE 2)**

3.6 Yhdistysten osallistuminen yhteismarkkinointiin ja muu näkyvyys

Kunnan Enontekiön Kehitys Oy:lle yhteismarkkinointiin osoittama määräraha sisältää yhdistysten näkyvyyden tapahtumalistauksena www.tosilappi.fi tapahtumakalenterissa, mikäli yhdistyksen toiminta tukee Enontekiön elinkeinoelämää ja alueen vetovoimaisuutta. Lisänäkyvyys (oma tapahtumakortti www.tosilappi.fi -sivuilla) on mahdollista maksullisena palveluna tämänhetkisen käytännön mukaisesti.

Seuraavan vuoden tapahtumat tekstikuvauksineen tulee ilmoittaa (tarvittaessa myös englanniksi) Enontekiön Kehitys Oy:lle edellisvuoden syyskuun loppuun mennessä ja uudet tapahtumat heti kun ajankohta varmistuu.

Yhdistysten ym. tapahtumat kootaan yhteen kalenteriin (edellisvuoden syyskuun loppuun mennessä)

Kuntakonsernin uusille kotisivuille (avaus 1.1.2017) otetaan oma paikka kunnan yhdistysten toiminnan ja tapahtumien esittelyyn.

3.7 Muut tukimuodot

Enontekiön kunta voi tukea toimintaa seuraavilla tavoilla

- kuntakonsernin työntekijöiden työpanos (erillinen sopimus)
- kuntalaisä pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen (260 €/kk)
- hankkeille, joka työllistää hanketyöntekijän tms. (esim. työtilakustannukset osittain tai kokonaan sekä nettiyhteydet kuntaosuutena)
- materiaalinen tuki (urheiluvälineiden, kunnan av-välineiden käyttö jne.)
- yhteishankinnat (kirjallinen sopimus hankinnasta)
- kopiointi (yhdistyksille määritelty alhaisempi hinta)
- merkittävimmissä tapahtumissa kunta voi toteuttaa osan ohjelmistosta esim. avajaisosion mm. seminaarin, kutsuvierastilaisuuden (merkitys kunnan sidosryhmäyhteistyöhön ja/tai kuntakuvaan)

- Vuoden kulttuuripalkinto
- Tukemalla lehdistösuhteiden luomisessa ja ulkopuolisen sponsorirahoituksen hakemisessa (henkilökohtaiset suhteet)
- kumppanuussopimukset (esim. kuntouttava työtoiminta (10 € / päivä/kuntoutettava), sote-järjestöt)
- talkoolaispankin perustaminen ja ylläpitäminen
- yhdistysyhteys henkilön palvelut ja yhteydenpito
- Pyritään saamaan vapaa-ajanasukkaita yhdistysten toimintaan mukaan (mm. yhdistysyhdyshenkilön tiedottaminen)
- muu mahdollinen tapa erikseen sovittaessa.

Laajemmista tukipäätöksistä tehdään kirjallinen sopimus kunnan ja tuen hakijan kanssa.

4 Kunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyö ja kehittäminen

Yhdistysfoorumi

Kunta järjestää vähintään kerran vuodessa yhteistyötä edistävän yhdistysfoorumin yhdistys- ja vapaaehtoistoimijoille.

Yhdistysfoorumi tekee esitykset yhdistystoimijoiden edustajasta kunnan yhteistyöryhmiin, neuvostoihin ym.

Yhteistyöpalaverit ja -ryhmät

Kunta kutsuu koolle erikseen sovittavat, tiettyä asiaa tai tiettyjä tapahtumia koskevat yhteistyöpalaverit tarvittaessa. Kunta toimii tarvittaessa ja erikseen sovittaessa myös yhteistyöryhmien koordinoijana ja kokoonkutsujana.

Johtoryhmä käsittelee kunnan ja kolmannen sektorin yhteistyötä ja kehittämistä

Kunnan laajennettu johtoryhmä käsittelee kunnanjohtajan johdolla kaksi kertaa vuodessa kunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden välistä yhteistyötä ja kansalaistoimintaa sekä yhteistyöhön liittyviä kysymyksiä sekä yhteistyön kehittämistä. Tarvittaessa mukaan pyydetään muita viranhaltijoita ja yhdistystoimijoita.

Yhteistyörakenteet ja –verkostot

Kunta on aktiivisena toimijana mukana kolmannen sektorin yhteistyörakenteissa ja -verkostoissa esim. hankkeiden ohjausryhmissä.

Sopimusyhteistyö

Kunta kehittää myös sopimuksiin perustuvaa yhteistyötä.

Kunta kartoittaa vuoteen 2018 mennessä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistoimintamahdollisuudet yhdistysten kanssa.

Hyvinvointipäivä

Yhdistykset yhdessä kunnan kanssa osallistuvat oman osaamisensa mukaan päivän järjestämiseen. Yhdistysyhdyshenkilö kutsuu koolle yhdistykset miettimään päivän sisällön.

Vapaa-ajanasukkaat mukaan yhdistystoimintaan

Kunta aktivoi ja tiedottaa vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista mm. mökkiläiskirjeissä, vapaa-ajan asukkaiden facebook-ryhmässä ym.

”Kuntalaisten talo”

Kunta selvittää mahdollisuuksia yhdistysten ym. toimijoiden monitoimitilan saamiseksi kuntaan vuoden 2017 aikana.

Vuoden enontekiöläinen yhdistys –tunnustus

Kunta palkitse vuosittain yhdistyksen, joka on lisännyt merkittävästi kuntalaisten hyvinvointia ja/tai kunnan elinvoimaisuutta ja/tai alueen viihtyisyyttä ja vetovoimaa ja/tai näkyvyyttä omalla toiminnallaan.

Illanvietto yhdistys- ja vapaa-ajantoimijoille

Kunta järjestää illanvieton kerran vuodessa.